

Skawina
Miasto i Gmina

Działania na rzecz poprawy JAKOŚCI POWIETRZA

Gmina Skawina

w

2

0

1

5

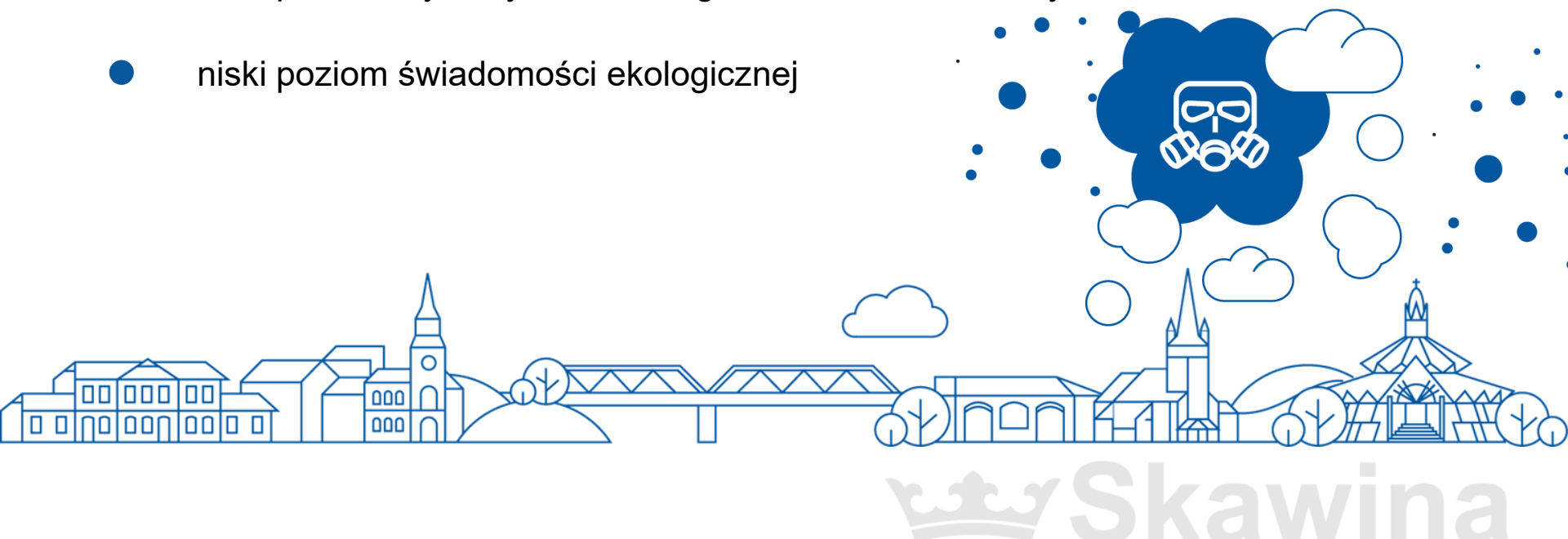
punkt startu

powierzchnia ok 100 km²
ludność ok 41 tys.

(dane GUS, 52% mieszkańcy miasta, 48% mieszkańcy terenów wiejskich)

 Skawina

- **100** dni w roku z przekroczonym poziomem PM10 (*norma 35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$*)
- zakłady generujące odory “zapachy technologiczne”
- **10** miejsce najbardziej zanieczyszczonych miast Europy wg WHO
- węgiel głównym paliwem w gospodarstwach domowych
- niski poziom wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
- niski poziom świadomości ekologicznej

Podstawy prawne

- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Skawina**
na lata 2015-2017 z perspektywą do roku 2021
– dokument strategiczny, który określa cele i kierunki działań władz publicznych
- **Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Skawina**
- dokument strategiczny, który określa kierunki działań w zakresie działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych dotyczących użytkowania energii.
Stanowi podstawę do ubiegania się o środki zewnętrzne
- **Uchwała Nr XXXI/438/17 Rady Miejskiej w Skawinie**
- z dnia 21 czerwca 2017 roku w sprawie ustalenia zaleceń i kierunków działań dla Burmistrza Miasta i Gminy Skawina dotyczących wdrożenia procedur podejmowanych przy przekroczeniu dopuszczalnego stężenia pyłów zawieszonych w powietrzu na terenie Gminy Skawina oraz zintensyfikowania walki ze smogiem i rozszerzenia działań informacyjno-edukacyjnych w tym zakresie,
potocznie zwana **Programem Walki ze Smogiem**

- Usunięcie w 2019 dofinansowania do wymiany kotłów na kotły na paliwa stałe spełniające wymagania **ekoprojekt**

- **Uchwała intencyjna** w marcu 2019 skierowana do Sejmiku Województwa dotycząca **zakazu montażu kotłów na paliwo stałe** w nowopowstających budynkach

- **Uchwała intencyjna** w maju 2021 dotycząca **całkowitego zakazu spalania węgla** od 2030 roku

Lokalna **uchwała „antysmogowa dla Gminy Skawina”**

- - Uchwała Nr XLV/620/21 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 września 2021 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Skawina ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw - **zakaz spalania węgla** od 2030 r.

Program walki ze smogiem

Wymiana pieców

- Od 2017 . Skawina gwarantuje co najmniej **1,5 mln zł** na wymianę pieców („kotwica budżetowa”)
- **Porozumienia** z MPEC, TAURON, PGNiG, CEZ Skawina – wspieramy wymianę pieców i dostęp do informacji

Edukacja i informacja

- Infolinia i punkt informacyjny
- **Progi informowania** o zanieczyszczeniu i kanały informowania (Zarządzenie Nr 214.2017 z dn. 21 sierpnia 2017)
- **Przedszkola i szkoły** - nakaz powstrzymania się od zajęć ruchowych na otwartym powietrzu przy przekroczeniu poziomu **PM10 powyżej 150 µg/m³**
- **Promocja** „dobrych” składów węglowych
- **Rada Społeczna** - ciało opiniotawczo-doradcze
- Zespół ds. Ochrony Powietrza – koordynujący działania antysmogowe, w 2018 przekształcony w **Wydział Ochrony Powietrza** w 2020 wydzielono referatę Efektywności Energetycznej, Ocen Oddziaływania na Środowisko – od 2025 Wydział Klimatu
- **Edukacja społeczna** m.in.: Targi ekoCiepła, spotkania z mieszkańcami i w szkołach, Mobilne Laboratorium POLoNEs, Busa OZE

Kontrola

- **Kontrole** planowane i interwencyjne
- Kontrola elementem **edukacji**
- „**Mój sąsiad już nie truje**” informacja i edukacja

Wymiana pieców

SYSTEM WSPARCIA dla poprawy jakości powietrza

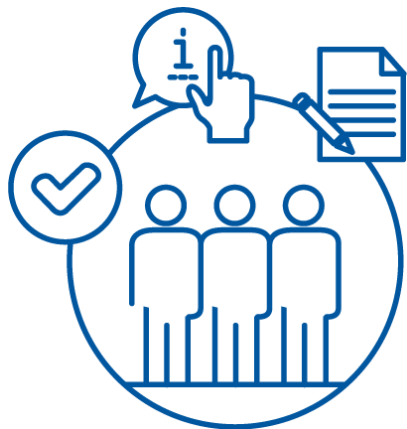

UBOŹSI, NIESAMODZIELNI MIESZKAŃCY SPEŁNIAJĄCY KRYTERIA WSPARCIA

- KOMPLEKSOWY PROGRAM WSPARCIA
- Pilotażowy Program **Laboratorium Skawina**
- Program **STOP SMOG**
- Operator programu **Czyste Powietrze**
- wspieranie mieszkańców na każdym etapie od wyboru źródła do rozliczenia dotacji

MIESZKAŃCY NIE SPEŁNIAJĄCY KRYTERIÓW WSPARCIA

- ZACHĘTY DO ZMIANY SYSTEMU OGRZEWANIA
- ulga podatkowa, Program Czyste Powietrze, gminny programy wymiany pieców

Punkt Obsługi Beneficjenta „Gminny sklepik z dotacjami i pomocą techniczną”

- Mieszkaniec, który zainteresuje się wymianą musi zostać obsłużony – nie może odejść z niczym
- Mieszkaniec powinien uzyskać wszelką pomoc i doradztwo, zarówno w zakresie dostępnych dotacji, jak i spraw technicznych
- Mieszkaniec powinien uzyskać pomoc przy kontaktach z gestorami sieci (*TAURON, PGNiG, PSG, MPEC*)
- Mieszkaniec powinien uzyskać pomoc „szytą na miarę”
- Aktywnie poszukujemy klientów – nie czekamy aż przyjdą

Źródła finansowania w Gminie Skawina

NA WYMIANĘ PIECÓW

- „Kotwica budżetowa” ok. 1,5% dochodów własnych na dotacje na wymianę kotłów i pieców
- Środki z RPO WM
- STOP SMOG
- Program Czyste Powietrze
- Czysta Energia Blisko Krakowa
- Ulga termomodernizacyjna PIT

NA DORADZTWO I OBSŁUGĘ

- „Kotwica budżetowa”
- Koszty pośrednie projektów ze środków RPO
- ELENA - EkoTeam (zatrudnienie 5 osób)
- Program LIFE (zatrudnienie 2 osób)
- Środki z NFOŚiGW „na obsługę Czystego Powietrza” - Operator Programu
- Inicjatywa 600
- Projekt “Ekodoradcy w Gminie Skawina dla wsparcia mieszkańców w działaniach dla poprawy jakości powietrza” (zatrudnienie 2 osób)
- Projekt zatrudnienia Strażnika Miejskiego, badania próbek popiołu, doposażenia SM

Realizacja termomodernizacji w budynku w programie Laboratorium Skawina

Realizacja termomodernizacji w budynku w programie Stop Smog

Edukacja i informacja

Ekodoradcy - Doradcy energetyczni

- **Skuteczność** przede wszystkim zależy od pracowników (zasoby ludzkie)
- Determinantą sukcesu nie są pieniądze, a **zmotywowani pracownicy**
- **Doradztwo kompleksowe**: termomodernizacja, instalacje, OZE, rekuperacja, wentylacja, układy regulujące, automatyka, jak założyć konto bankowe, maila, inne
- **Ekodoradca** jako osoba odpowiedzialna za wdrażanie przepisów uchwały antysmogowej, zadania „miękkie”: kontrola, edukacja, informacja

Kanały dystrybucji informacji do mieszkańców:

- Strona internetowa www.gminaskawina.pl
- Facebook @lubieSkawine i grupa Ochrona powietrza w Gminie Skawina
- Cykliczna gazetka antysmogowa i druk bezadresowy, ulotki i plakaty
- Spotkania w terenie z mieszkańcami - grupowe i indywidualne wizyty od domu do domu
- Dyżury ekodoradców w sołectwach
- Ekrany LED w Skawinie
- Aplikacja mobilna eSkawina, Skawińska Karta Mieszkańca, baza e-mailowa i SMSowa
- Ogłoszenia parafialne
- Ogłoszenia w prasie i ogólny przekaz medialny
- „Sąsiad”, sołtys, radny, grupy opiniotwórcze, aktywiści społeczni - marketing szeptany
- Kontrole kotłów

KOPCIUCH nie przynosi szczęścia,
przynosi SMOG. Wymień go, a zyskasz dotację.
Przyjdź lub zadzwoń
do Wydziału Ochrony Powietrza
Rynek 12 (wejście od ul. Krzywej)
Kontakt: ☎ 12 27 70 67

MAŁOPOLSKA
W ZDROWĄ ATMOSFERZĘ

ZAKAZ
WCHODZENIA NA
KOCIOŁ

Spotkania i akcje informacyjno-edukacyjne

- Spotkania dotyczące wymiany pieców oraz niskiej emisji z grupami opiniotwórczymi m.in. KGW, OSP, osoby duchowne, Dyrektorzy placówek oświatowych, SM, CUS
- Zebrania w sołectwach
- Spotkania z rodzicami uczniów podczas zebrań w szkołach
- Warsztaty z dziećmi w przedszkolach i szkołach
- Festyny, imprezy plenerowe, stoiska Ekodoraców w często uczęszczanych miejscach

- **Łącznie w spotkaniach bierze udział ponad 1,5 tys. mieszkańców rocznie.**

Działania edukacyjne

Skawina
Miasto i Gmina

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Dobry

limat

zależy od Ciebie!

Działania edukacyjne

Działania edukacyjne

- Uruchomienie kanałów informujących mieszkańców o przekroczeniach dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu,
- W każdej placówce oświatowej uruchomiono ręczne tablice informacyjne o aktualnym stanie zanieczyszczenia powietrza,
- Informacje o ryzyku przekroczenia dopuszczalnych poziomów pyłu PM10

Podobnie w:

- Centrum Kultury i Sportu
- Miejska Biblioteka Publiczna
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji
- Zakład Gospodarki Komunalnej
- Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów
- Przychodnie Zdrowia na terenie Gminy
- W aptekach

TARGI EKOCIEPŁA

W targach
wzięło udział
10 000

Skawińskie Targi EkoCiepła

- organizowane w latach 2015-2024, 15 edycji
- prezentacja kotłów spełniających wymagania ekoprojektu, kotłów gazowych, pomp ciepła, instalacji fotowoltaicznych oraz systemów termomodernizacyjnych,
- W targach wzięło udział łącznie ponad **10 000** osób.

Kontrola

Kontrole palenisk przez Straż Miejską i pracowników Wydziału Klimatu

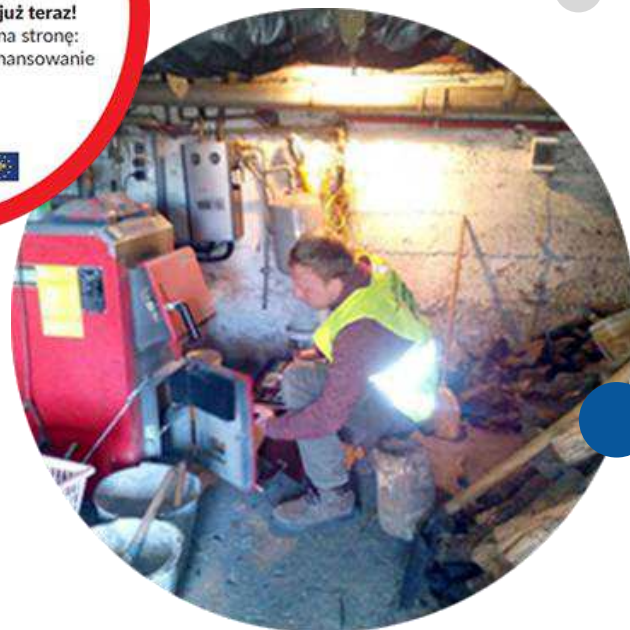
- kontrole **planowe**, interwencyjne
- kontrole dronem - **prewencyjne**

**TO URZĄDZENIE
NALEŻY WYMIENIĆ DO
31.12.2022 r.**

Nie czekaj, wymień kocioł już teraz!
Skorzystaj z dotacji! Wejdź na stronę:
powietrze.malopolska.pl/dofinansowanie

MIEJSCE
NA LOGOTYP
GMINY

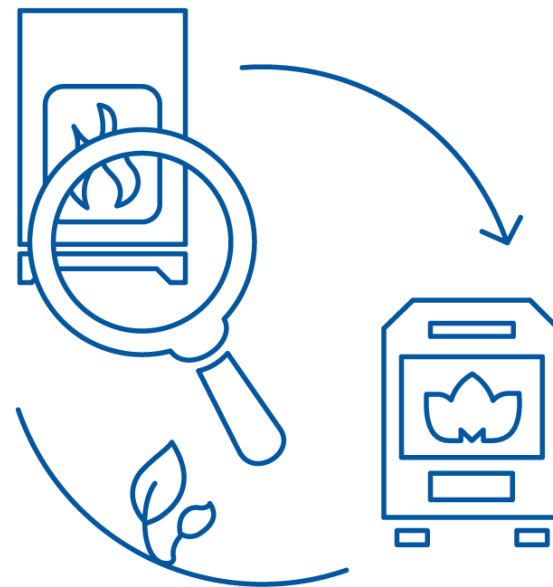
Kontrole palenisk przez Straż Miejską i pracowników Wydziału Klimatu

- Badania próbek popiołu w akredytowanym laboratorium
- Weryfikacja przestrzegania uchwał antysmogowych
- Edukacja

NAKAZ ADMINISTRACYJNY WYMIANY KOTŁA

- **POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE**
w celu wydania decyzji na podst. art. 362
Prawo ochrony środowiska.
- **Nowy instrument**
planowany do wdrożenia:
Wymiana zastępcza kotła

Podsumowanie 2016 - 2025

- Wymiana pieców – ponad **3 tys.**

- Kontrole – ponad **5 tys.**

- Liczba dni z przekroczeniami spadek z **104 dni** (2016) do 24 dni (2025)

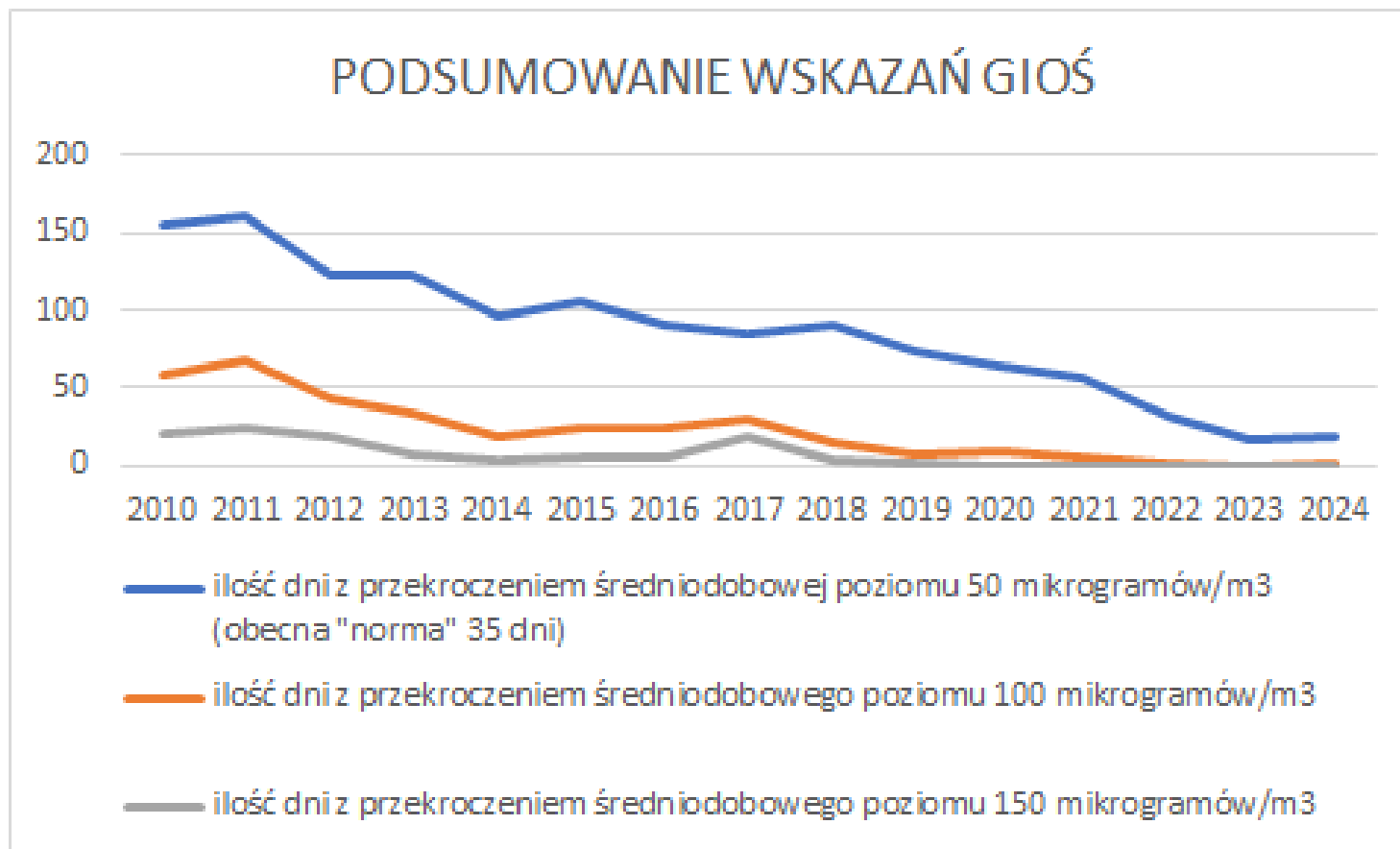

- Instalacje OZE solary **894 sztuk**, instalacje **PV 343**

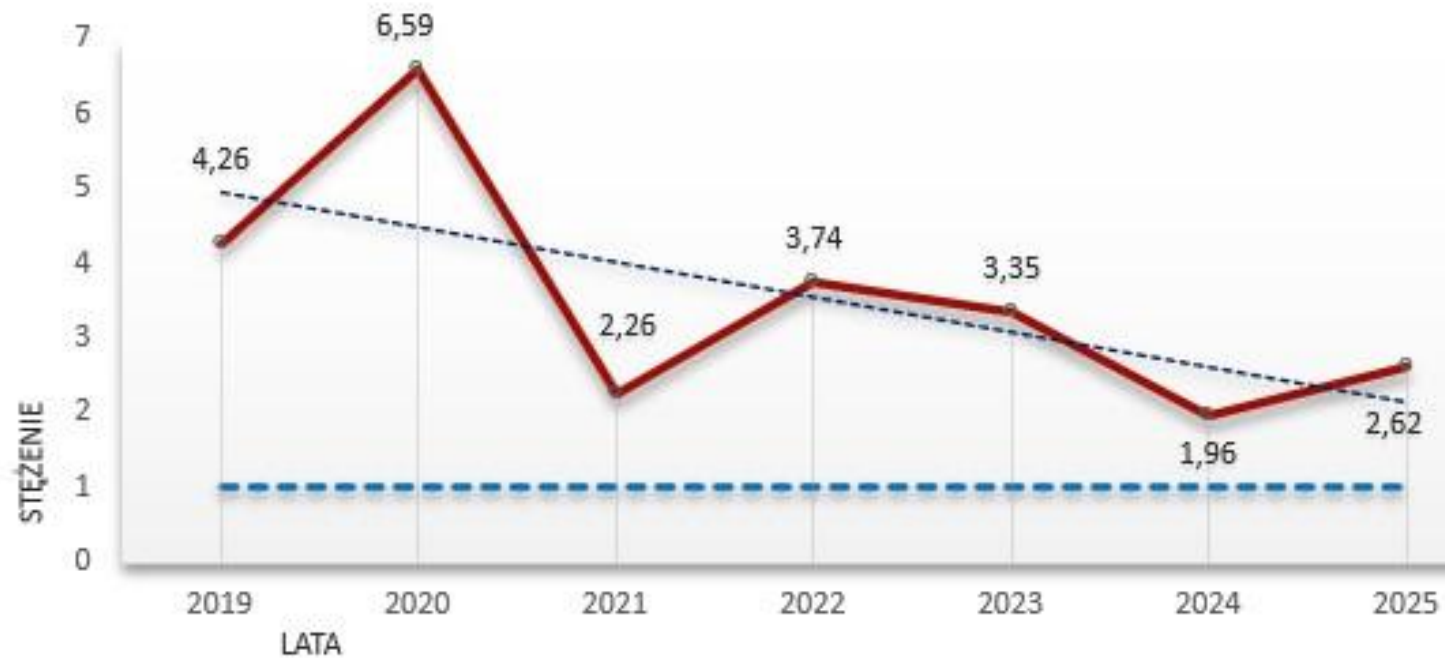

- Czyste powietrze - ponad **8 tys.** porad ze strony doradców gminnych, złożonych ponad **2000 wniosków** – **blisko 23 000 000 zł** wypłaconych dotacji!

Działania przynoszą mierzalny efekt:

Średnie stężenie benzo(a)pirenu

—●— stężenie benzo(a)pirenu w ng/m³

- - - - - wartość docelowa: 1 ng/m³

- - - - - Liniowa (stężenie benzo(a)pirenu w ng/m³)

Największe wyzwania i pomysły na działania

Wyzwania w zakresie poprawy jakości powietrza i efektywności energetycznej budynków

- Sprawna realizacja inwestycji przez mieszkańców i utrzymanie ich płynności finansowej w ramach programów pomocowych, np. Czyste Powietrze,
- Zatory płatnicze w instytucjach,
- Duże skupienie na biurokracji, a nie na efektach (wymiana pieca, termomodernizacja),
- Nieuczciwi przedsiębiorcy – wykonawcy,
- Problemy własnościowe np. brak przeprowadzonego postępowania spadkowego

Jak skutecznie realizować cele?

- Edukacja
- Kontrole
- Budżet
- Ludzie
- Mniej teorii – więcej działania!

Dziękuję za uwagę

Skawina
Miasto i Gmina